

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-334-22>

УДК 338.48

ГАБА Мирослава

Національний університет «Львівська Політехніка»

<https://orcid.org/0000-0002-8642-8942>

-mail: Myroslava.I.Haba@lpnu.ua

ЛУЧИШИН Надія

Львівське вище професійне училище комп'ютерних технологій та будівництва

e-mail: Luchyshyn.nadiia@gmail.com

БУДИНКИ ЯК ЕКСКУРСІЙНІ ОБ'ЄКТИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ В УКРАЇНІ

У статті досліджено будинки як можливі потенційні екскурсійні об'єкти для організації туристичних подорожей в Україні, що сприятиме залученню нових мандрівників. Визначено, що все більше туристів під час подорожей по Україні цікавляться незвичною архітектурою. Росте інтерес і до споруд, які не так часто включають до "масових" туристичних маршрутів. В Україні є безліч цікавих і незвичних споруд, які можуть застосовуватися як об'єкти туристичного показу в турах, що дасть можливість розширити асортимент пропозицій та задовольнити специфічні запити потенційних туристів. Найчастіше, це ресторани та музеї, які спеціально побудовані з метою привабити клієнтів і туристів. Проте, не менш цікавими туристичними об'єктами, окрім вищезазначених, які можуть приваблювати нових туристів в Україні є також громадські та приватні будинки, які запам'ятовуються своєю незвичайною архітектурою.

Ключові слова: будинки, туризм, будівництво, незвичні споруди, туристичні подорожі.

HABA Myroslava

Lviv Polytechnic National University

LUCHYSHYN Nadia

Lviv Higher Vocational School of Computer Technologies and Construction

HOUSES AS EXCURSION OBJECTS FOR THE ORGANIZATION OF TOURIST TRIPS IN UKRAINE

The article examines houses as excursion objects for the organization of tourist trips in Ukraine, which will contribute to the attraction of new travelers. It was found that the study of houses as possible potential excursion objects for the organization of tourist trips in Ukraine will contribute to the attraction of new travelers, the expansion of the range of tourist objects and the satisfaction of their specific requests, which in turn will give an opportunity to increase the potential of little-known tourist regions and make a profit. In particular, in modern conditions. It was found that nowadays interesting and unusual buildings can play a big role in the organization of tourist trips. Excursion objects can be buildings and structures, memorial monuments related to the life and activities of outstanding personalities, masterpieces of architecture and urban planning, residential and public buildings, buildings of industrial enterprises, engineering structures, buildings of cultural and religious purpose, fortifications and other buildings.

There are many interesting and unusual buildings in Ukraine that can be used as objects of tourist display in tours, which will make it possible to expand the range of offers and satisfy the specific requests of potential tourists. Most often, these are restaurants and museums that are specially built to attract customers and tourists. However, no less interesting tourist facilities, in addition to the above, which can attract new tourists to Ukraine, are also public and private houses, which are memorable for their unusual architecture. Therefore, the most unusual buildings built in Ukraine were chosen for the study, which will contribute to increasing interest in such objects among consumers and in their further use in the organization of tourist trips when choosing display objects. It was determined that the most unusual structures are houses in Ukraine, which can be included as objects of tourist display in the organization of tourist trips.

Keywords: houses, tourism, construction, unusual structures, tourist trips.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Влітку потрібно їхати на море, взимку нас чекають снігові гірські вершини, а весна і осінь - час екскурсій. Це стандартний набір відпочинку, який діє вже багато років. Але туристична галузь, як і будівельна постійно розвиваються, і саме тому актуальним постає питання про нові більш екстраординарні і концептуальні туристичні об'єкти, які можуть бути включені в різноманітні варіанти відпочинку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Серед дослідників, котрі займалися дослідженням питання будівельної галузі та будівництва можна виділити наступні: Калініченко Л.Л., Сидоров Ю.Р. [1], Адамська І. [2], Латишева О.В., Сайко А.Д. [3], Гайденок С.М., Коненко В.В., Соколов Д.В. [4] та ін. Щодо дослідників, котрі розглядали питання залучення будинків як екскурсійних об'єктів для організації туристичних подорожей в Україні можна виділити наступних: Бабарицька В. [5], Галасюк С.С.[6] та ін.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Дуже невелика кількість публікацій присвячена питанню дослідження будинків як екскурсійно – туристичних об'єктів для організації подорожей, зокрема питанню поєднання двох галузей, таких як туризм та будівництво. Саме тому дослідження присвячене питанню використання та залучення незвичних та цікавих будівель і споруд у туристичну діяльність.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження будинків як можливих потенційних екскурсійних об'єктів для організації туристичних подорожей в Україні, що сприятиме залученню нових мандрівників, розширенню асортименту туристичних об'єктів та задоволенню їх специфічних запитів, що в свою чергу дасть можливість підвищити потенціал маловідомих туристичних регіонів та отримати прибуток, зокрема в сучасних умовах.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

В наш час велику роль для організації туристичних подорожей можуть відігравати цікаві незвичні споруди.

В якості екскурсійних об'єктів можуть виступати будівлі й споруди, меморіальні пам'ятники, пов'язані з життям і діяльністю видатних особистостей, шедеври архітектури й містобудування, житлові й суспільні будівлі, будівлі промислових підприємств, інженерні споруди, будівлі культурного, культового призначення, фортифікаційні споруди та інші будівлі [5, с. 25]

Під об'єктами туристичного інтересу в містах розуміють визначні пам'ятки, природні об'єкти і природно-кліматичні зони, соціально-культурні об'єкти показу тощо, спроможні задовольнити потреби туриста під час туристичної подорожі та споживанні туристичних послуг [5, с. +26]

Будинок як туристично – екскурсійний та архітектурний об'єкт пов'язаний з історичними подіями, які відбувалися в цьому будинку або поблизу нього. Тому вартим уваги є дослідження поняття архітектура.

Архітектура – мистецтво проектування й будівництва споруд та їхніх комплексів, що формують просторове середовище для життя і діяльності людини, в якій органічно взаємопов'язані функціональні, конструктивні й естетичні риси, в процесі свого розвитку, як і інші види мистецтва, виробила ряд стильових (історичних і національних) ідейно-художніх та естетичних напрямів: гіпостиль, античний стиль, візантійський, романський, давньоруський стилі, ренесанс, бароко, класицизм, ампір, конструктивізм, раціоналізм, модернізм та ін. Архітектура є складовою частиною засобів виробництва (промислова архітектура – будівлі заводів, фабрик та ін.) і матеріальних умов існування людини (громадська архітектура – житлові будинки, громадські будівлі, садиби та ін., а також ландшафтна архітектура – гармонійні ансамблі, що включають елементи природного та антропогенного ландшафтів). Видатні зразки архітектурних споруд є пам'ятками архітектури, що охороняються; всі вони, як правило, є об'єктами екскурсійного показу і відіграють важливу роль в пізнавальному туризмі.

Мистецтво спорудження будівель, тобто будівництво – це одна з найдавніших професій на землі, яка неподільно пов'язана з історією розвитку людського суспільства. У процесі діяльності будівельників змінювались архітектурні стилі, вдосконалювались методи зведення, конструктивні вирішення та архітектурно естетична виразність будівників, урізноманітнювались будівельні матеріали, тобто будівництво і архітектура завжди відповідали рівню технічного прогресу та ідеалам свого часу. Це засвідчують пам'ятки архітектури і будівництва, про які ми дізнаємося з різних джерел або які збереглися до цього часу. Далека від нас дивовижна цивілізація, яка посідає особливе місце в історії розвитку архітектури, – це Давній Єгипет.

До кращих творів архітектури Давнього Єгипту по праву належить Піраміда фараонів (усипальниці правителів Єгипту), скульптура Сфінкса, який охороняє царство мертвих та храми – житло богів. У цих витворах втілювалась ідея величі влади правителів і, навпаки, нікчемність простої людини. Піраміди і нині вражають монументальністю та грандіозністю, величезними розмірами, які будуть цікавими для туристів.

В різні епохи люди будували різні, на вигляд, житлові будинки. Але кожна епоха має свої стандарти та стилі, тому будинки були однотипні, але завдяки різному оздобленню – унікальні у своєму образі. Тенденція на оригінальні орнаменти та ліпки на фасадах давно пройшла, та й не підходять вони для сучасних технологій зведення будинків. Архітекторам не залишається більше нічого, окрім як фантазувати з формою будинку та його кольором.

У ХХ ст. лідер нової архітектури – французький архітектор Ле Корбузе в 30-ті роки ХХ ст. висунув п'ять принципів сучасного стилю: стовпи під будівлю замість першого поверху; плоский дах – його використовують як рекреаційну зону (сад, солярій, спортмайданчик, кафе); вільне планування (використання каркасних систем); вільне оформлення фасаду; подовжене вікно (стрічкове досягнення). Ці принципи були не нові, але, об'єднані в цілу систему, вони стали програмою для будівельного зодчества ХХ ст.

В той же час будували великі інженерні споруди. Будівництво великого мосту “Золоті ворота” у Сан-Франциско (Каліфорнія, США) було завершено у 1937 р. Довжина головного прольоту складала 1737 м, а дві опори-вежі піднімалися на 227 м над рівнем моря.

Сьогодні весь світ вражають досягнення китайських та інших азіатських будівничих. За останні 10-15 років ними споруджені сучасні, високо оснащені технічно, гігантські аеропорти, автомагістралі з розв’язками у декількох рівнях та інше. Будівництво взяло старт у новому XXI ст. Попереду нові величні проекти, здійснення яких справа майбутніх будівельників.

Мистецтво спорудження будівель і споруд за законами корисності, міцності і краси завжди було пов’язане з вирішенням різних технічних, естетичних і економічних завдань.

За роки незалежності в Україні побудовано величезну кількість будинків, деякі з них запам’яталися своєю незвичайною архітектурою. І розташовані такі будинки не лише в столиці – місті Києві, але навіть у невеликих селищах [3].

Обсяги виробленої будівельної продукції за видами за період 2017 – 2021 років зазначено в таблиці 1.

Таблиця 1

Обсяги виробленої будівельної продукції за видами за період 2017 – 2021 років, у млн.грн. [4]

Вид будівництва	Роки				
	2017	2018	2019	2020	2021
Будівлі:	52809,6	66791,6	83589,3	69194,7	100926,2
житлові	23730,0	29344,8	33208,8	9230,6	38359,3
нежитлові	29079,6	37446,8	50380,5	59964,1	62566,9

Схематично обсяги виробленої будівельної продукції за видами за період 2017 – 2021 років зображено на рисунку 1.

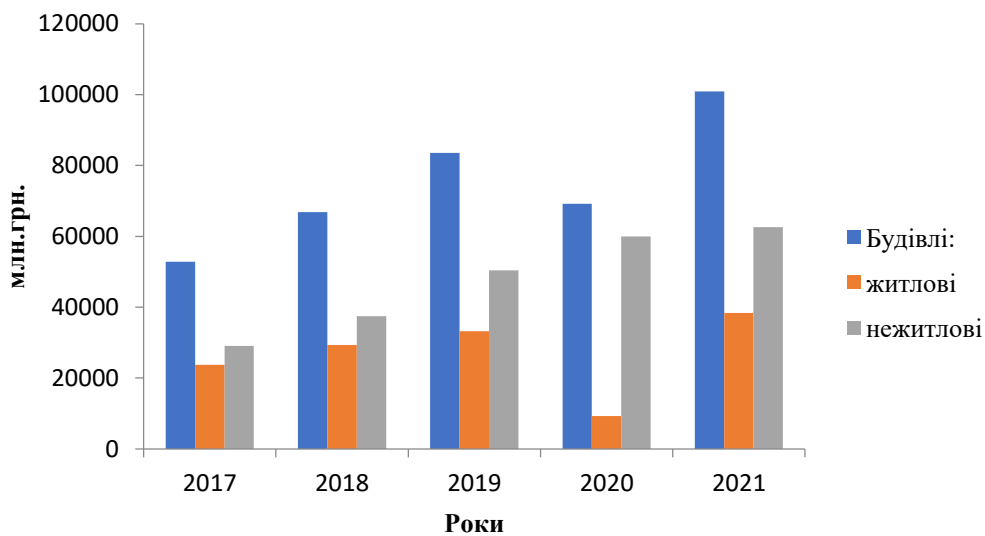

Рис. 1. Обсяги виробленої будівельної продукції за видами за період 2017 – 2021 років, у млн. грн. [4]

Аналіз рисунку 1. показав, що обсяги виробленої будівельної продукції за видами за період 2017 – 2021 років зростали нерівномірно. У 2021 році відбулося зростання обсягів виробленої продукції за видами на 91% відповідно до 2017 року. Щодо зведення житлових будівель, то у 2021 році відбулося їх зростання на 61,6% у порівнянні з 2017 роком. Зведення нежитлових будівель у 2021 році порівняно з 2017 роком зросло на 115 %.

Розподіл обсягів виробленої будівельної продукції { за характером будівництва} в Україні за період 2019 – 2021 років показано на рисунку 2.

Як показав аналіз рисунку 2. слід відмітити, що відбулися зміни структури обсягу виробленої продукції будівельними підприємствами України за характером будівництва за період 2019 – 2021 років. Обсяг виконаних будівельних робіт підприємствами України за період 2019-2021 років зріс з 181697,9 млн.грн. у 2019 році до 258073,6 млн.грн. у 2021 році, що становило 42,03%. При цьому темпи нового будівництва житлових будівель зменшилися на 44,6% і становили у 2021 році 29,6% від загального обсягу будівництва. Одночасно обсяги ремонтних {поточних та капітальних} робіт щороку зростали і становили у 2021 році 45,1% від загального обсягу виробленої будівельної продукції. Поряд з цим зростали також і обсяги робіт з реконструкції та технічного переоснащення – 25,3% у 2021 році.

В Україні є безліч цікавих і незвичних споруд, які можуть застосовуватися як об'єкти туристичного показу в турах, що дасть можливість розширити асортимент пропозицій та задовольнити специфічні запити потенційних туристів. Найчастіше, це ресторани та музеї, які спеціально побудовані з метою привабити клієнтів і туристів.

Проте, не менш цікавити туристичними об'єктами, окрім вищезазначених, які можуть приваблювати нових туристів в Україні є також громадські та приватні будинки, які запам'ятовуються своєю незвичайною архітектурою. Тому для дослідження було обрано найнезвичайніші споруди, які побудовані в Україні, що будуть сприяти підвищенню зацікавленості до таких об'єктів серед споживачів та в подальшому використанні їх в організації туристичних подорожей при виборі об'єктів показу.

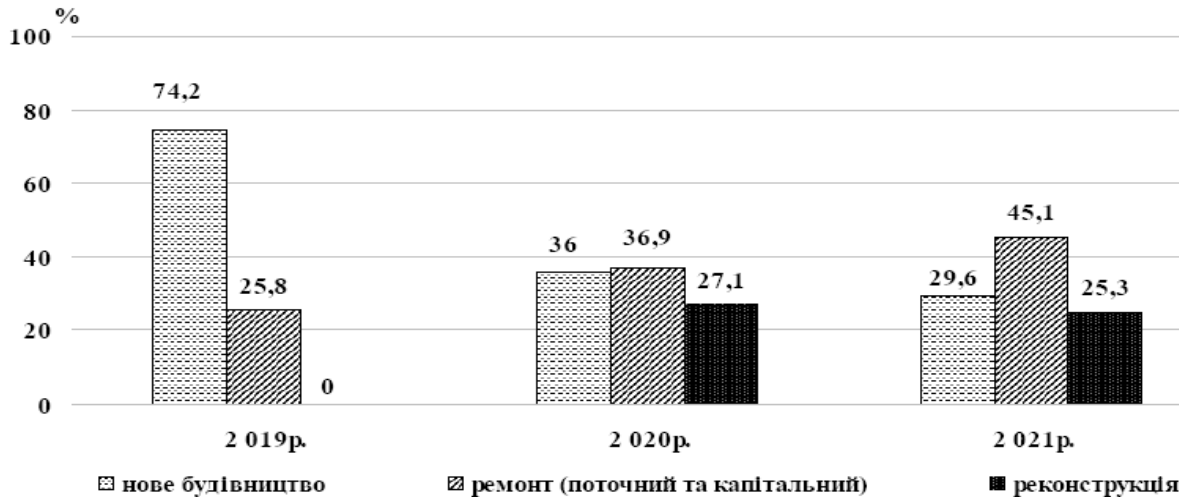

Рис. 2. Розподіл обсягів виробленої будівельної продукції (за характером будівництва) в Україні за період 2019 – 2021 років, у % [4]

Слід відзначити, що більшість монументальних споруд у великих містах виконані у постмодерністському стилі з характерними для нього рисами – контрастним поєднанням різномасштабних елементів на поверхні фасадів як за кольором, так і за фактурою матеріалів. Серед них будинок Брокбізнесбанку в Києві. Будівництво культових споруд також зазнало змін унаслідок переходу до найновіших прийомів в архітектурі.

Зазнало розвитку й сучасне будівництво приватних будинків – котеджів, позначених високим рівнем розвитку архітектурної думки в поєднанні з прогресивними будівельними технологіями і матеріалами, які поправу можна назвати будинками – мрією.

Історія розвитку будівництва показала, що сучасне будівництво і архітектура – це великий простір для здійснення ідеальних проєктів будівельників XXI і наступних століть. Виходячи з вищезазначеного, можна зауважити, що розвиток нових технологій в будівництві та архітектурі мають вплив і на туризм, адже туристи можуть пізнавати і розкривати для себе незвичні будівлі, споруди і архітектурні ансамблі, що в свою чергу сприятиме популяризації будівельної галузі і підвищить зацікавленість до туристичних об'єктів [1]

Все більше туристів під час подорожей по Україні цікавляться незвичною архітектурою. Росте інтерес і до споруд, які не так часто включають до "масових" туристичних маршрутів.

Слід відзначити, що до найнезвичайніших споруд в Україні можна віднести наступні:

- «Будинок-стільники», в місті Києві – це найдовший житловий комплекс міста, який побудували на початку 1990-х на столичних Теремках на вулиці Академіка Заболотного. З висоти пташиного польоту будинок нагадує бджолині стільники. Він складається з 61 будинку різної висоти – від 12 до 21 поверху. Відстань між першим і останнім будинком становить 850 м, а загальна довжина комплексу – понад 2 км. Загалом житловий комплекс має близько 4000 квартир, така ж кількість житла загалом нараховує місто Чигирин Чернігівської області.

- Приватна вілла «Барселона», Дніпро. Будівля спроектована за мотивами робіт відомого іспанського архітектора Антоніо Гауді, чия незвичайна архітектура в стилі модерн є окрасою Барселони. Даний будинок спроектував український архітектор Михайло Хохлов у 2008 році, загальна площа будівлі становить 750 кв. м. Будівництво споруди тривало близько чотирьох років.

- Будинок «Хвиля» в місті Одеса - незвичайна дача, справжній витвір мистецтва на одеському узбережжі. Одеський архітектор Микола Матющенко спроектував дану споруду, де доніс оригінальність вигнутих ліній іспанського архітектора Гауді. Варто зазначити, що будинок побудований у стилі «біонічної архітектури», основною ідеєю якої є жива природа. Будинок повторює обриси хвилі, а вигнуті лінії будівлі майже не передбачають прямих кутів. На перший погляд здається, що будинок побудований із зефіру.

- Одна з візитівок Одеси – Будинок-стіна, який ще носить такі назви, як: "Картковий будинок", "Плаский будинок", "Відьмин дім" та "Будинок тіней". З першого погляду цей дім не відрізняється від інших, але якщо підійти з певного боку, то він стає пласким. Його бічні стіни побудовані під гострим кутом, завдяки чому й створюється оптична ілюзія. В середині ж плаский будинок є справжнім скарбом, бо тут зусиллями мешканців було збережено старовинні інтер'єри: мармурові сходи, витончену ліпнину на стелях і ковани поруччя.

- Ресторан «Старий млин» у місті Тернопіль побудований у стилі модерну, його вважають музеєм українського фольклору. Він зведений у 2003 році. Ресторан розташований на чотирьох поверхах будинку, побудованого на фундаменті парового млина, що працював тут до 1939 року. Для будівництва об'єкту було використано близько 100 000 оригінальних старовинних цеглин. Інтер'єри оформлені антикварними речами, які розповідають про народний побут, традиції та звичаї українців.

- Будинок скульптора Голованя у м. Луцьку - це цікавий пам'ятник архітектури і унікальний житловий будинок у місті. Дім Миколи Голованя – не просто житло, а справжній витвір мистецтва, створений місцевим скульптором самотужки. Сама споруда нагадує середньовічний замок із рисами готики й бароко. Загалом у будинку понад 500 скульптур, кожна з яких має свою історію. При вході є барельєф із зображенням усіх членів сім'ї. Особливими й цінними є творіння сина скульптора, які батько викупив після смерті хлопця. Розташований незвичайний замок на березі річки Стир на території заповідника "Старий Луцьк".

- Будинок під скелею, Чуфут-Кале. Саме місто є визначною пам'яткою історії. Ще 150 років тому в цьому печерному місті жили люди. На кінець XVIII століття в Чуфут-Кале нараховувалося близько 200 будинків караїмів. Одним із найприголомшливіших стіни якого упираються у кам'яний дах. Проте історія саме цього будинку невідома.

- Будинок вчених у місті Львові. Коштовною перлиною в архітектурному намисті Львова постає Будинок вчених, що на вулиці Листопадового Чину, 6. Зведено його за проектом відомого австрійського архітектурного бюро «Гельмер і Фельнер» в далекому 1898 році, як Шляхетське або Національне казино. В його архітектурі цілком проявився стиль неobaroco, який наприкінці XIX століття ностальгічно прославляв давно минулі барокові часи. Споруда милує елегантними формами, пишним декором фасаду з могутніми атлантами і затишною лоджією. Інтер'єри цього архітектурного дива створюють дух розкоші, який вважається одним із семи чудес міста Львова. В оздобленні присутне різьблення деревини, обшиті шовком стіни, кришталеві люстри, мармурові каміни та інший старовинний декор, вік якого складає понад сторіччя. У його пишних залах відбуваються конференції, концерти та презентації, виставки, екскурсії, фотосесії, різноманітні урочисті події (весілля, хрестини, корпоративи), знімають кіно, і, як колись, проходять пишні бали.

- Будинок-кросворд у місті Львові було відкрито 29 грудня 2008 року, його висота складає 30 метрів, а ширина – 18 метрів. Ця будівля ввійшла до рейтингу найдивніших сучасних будівель Європи під назвою "Crossword Tower". Цей багатоквартирний будинок нічим не відрізнявся від інших будівель міста, але автор проекту Сергій Петлюк вирішив додати йому оригінальності. Крім того даний кросворд не є просто стилізованим малюнком, а справжньою головоломкою: раніше у Львові розповсюджувались буклети із завданнями до розв'язання даного кросворду, або ж можна було просто дочекатись темряви, коли увімкнеться освітлення стіни і букви нанесені спеціальною фарбою почнуть відображатись у клітинках. Тепер освітлення не функціонує.

- «Діснеївський» замок, с.Гурівщина Київська область належить одній з найбільших кіностудій України Victoria Film Studios, на знімальних майданчиках якої знімали багато популярних серіалів та фільмів. Площа кіностудії складає 36 га. Замок зроблений зі справжнього каміння, металу та дерева. Зовні він нагадує казковий замок з заставки кінокомпанії Walt Disney, на мультфільмах і фільмах якої виростало та буде зростати не одне покоління. Його часто порівнюють з замком Попелюшки в Діснейленді, проте на ньому є багато цікавих елементів з не дитячих фільмів. Біля входу стоїть металева скульптура головного антагоніста культового фільму жахів «Чужий» і скульптура головного антагоніста культового бойовика «Хижак» з Арнольдом Шварценеггером у головній ролі, висотою понад три метри. На стіні стоїть Бетмен, а перед замком знаходиться Залізний трон з популярного серіалу «Гра престолів». Тут дев'ять павільйонів, а також декілька майданчиків: «Село», «Старе місто», «Тюрма», «Озеро», «Річка», «Поле». Замок вартий того щоб його побачити і відвідати любителям фільмів та казок.

- Казковий будиночок у селі Старий Солотвин, Житомирська область - унікальне місце, мисливський будиночок або його ще називають Рибальський будиночок став впізнаваним туристичним об'єктом не лише Бердичівщини, а й усієї Житомирської області. Цей будиночок розташований на Острові кохання, який був створений у 1970 році. Будівлю звели через 14 років після створення острова. Не дарма Мисливський будиночок має досить романтичний вигляд, адже він оточений озером, а біля самої хатинки ростуть декілька струнких берез і вічнозелених ялинок. Він, без перебільшення, приваблює до себе мандрівників.

- Перевернутий будинок, що знаходиться в с. Поляниця Івано-Франківської області. Місцеві умільці побудували його всього за 45 днів. Його загальна площа становить 85 кв.м. Хоча в Європі такі

будинки вже не є чимось незвичним, проте в Україні це перша й найбільша така будівля, побудована не за стандартним проектом будівництва, а навпаки. В середині будинку – лише одна простора кімната, де всі меблі та елементи декору прикручено до стелі.

Слід відзначити, що цікавими будівлями в Україні для екскурсійних об'єктів, є будівлі, які є аналогами європейських пам'яток, які зазначено в таблиці 2.

Таблиця 2.

Українські будівлі – аналоги європейських пам'яток

Українські будівлі – аналоги європейських пам'яток	
1	2
<p>Замок Паланок, Мукачеве, Україна Унікальний зразок середньовічної фортифікаційної архітектури з поєднанням різних стилів, пам'ятка архітектури національного значення. Вперше про замок згадується в XI столітті.</p>	<p>Замок Бургхаузен, Баварія, Німеччина. Замок, який височіє над <u>однойменним містом</u> на <u>баварському кордоні з Австрією</u>. Найдовший замковий комплекс в Європі (1043 м). Споруда простягається уздовж вузького і витягнутого хребта над річкою <u>Зальцах</u> на висоті 420 м над рівнем моря.</p>
Обидва замки розташовані на високих пагорбах. Замок Паланок в Україні є близько замку Бургхаузен в Німеччині. Замок Бургхаузен на кілька століть старше замку Паланок.	
<p>Плебанівський віадук, с.Плебанівка Тернопільська область Залізничний арокний віадук був зведений в 1896 році, це частина залізничного шляху, висока конструкція над ярами й ущелинами, один з найстаріших мостів в Україні.</p>	<p>Віадук Гленфіннан, с. Гленфіннан, Шотландія Залізничний віадук, який побудовано у період липень 1897 – жовтень 1900 роках. Віадук має двадцять одну арку і був на час спорудження найбільшою бетонною безарматурною спорудою у світі. Довжина віадуку – 380 м. Арки мають крок 15 метрів і максимальну висоту 30 м. Влітку діє туристичний маршрут – <u>Якобіт (паровоз)</u>, що є вельми популярним, віадук є однією з найвизначніших пам'яток залізничної лінії. Віадук було показано у багатьох фільмах, зокрема він відомий тим, що саме по ньому Гаррі Поттер з друзями відправлявся в Хогвартс. Віадук є на деяких шотландських банкнотах номіналом £ 10 випуску 2007 року.</p>
Плебанівський віадук як і Віадук Гленфіннан має арочну конструкцію, яка додає споруді міцності і продовжує термін її служби. Відрізняються вони лише кількістю арок. Плебанівський віадук має 9 арок, Гленфіннан має 21 арку. На час будівництва він був самою більшою бетонною безарматурною спорудою у світі.	
<p>Аккерманська фортеця або Білгород-Дністрівська фортеця, Одеська область Історико-архітектурна пам'ятка та найбільша фортеця України. Була споруджена за часів <u>Пізнього середньовіччя (XIII – XV століття)</u> на місці руїн <u>античного</u> міста <u>Тира</u>. Фортифікаційна споруда була побудована в XIII ст.</p>	<p>Замок Конві, м.Конві, Пн.Уельс <u>середньовічний замок</u>, був збудований за наказом <u>Едуарда I Довгоногого</u>, який зводився на протязі 7 років з 1283 по 1289 роки. Навколо замка Конві кам'яна стіна з 8 круглими вежами і бійницями. Вежі замку багатопверхові, їхня висота близько 20 м. Внутрішній дворик розділений на 2 частини великою поперечною стіною.</p>
Укріпленість стінам обидвох замків надавала скальна порода, на якій вони стояли. Таке планування дозволило замкам успішно протистояти агресії ворогів і зберегтися до нашого часу в пристойному стані.	
<p>ЧНУ імені Юрія Федьковича, м.Чернівці Один із найдавніших і найвпізнаваніших вищих навчальних закладів України, який входить до списку об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО, розташований у будівлі колишньої резиденції митрополитів Буковини і Далмації. Резиденцію будували впродовж 18 років – із 1864 до 1882 року. Процес будівництва відбувався неабияк ретельно: практично кожну цеглину вимірювали і перевіряли на звук, а до будівельного розчину додавали курячі яйця. Будівлі та територія навчального закладу стали простором не лише освіти і науки, а й справжнім туристичним центром Буковини.</p>	<p>Оксфордський Університет, м. Оксфорд, Велика Британія Найстаріший англійський <u>університет</u> у світі, а також перший університет у <u>Великій Британії</u>, заснований у <u>1096 році</u>. Оксфордський університет, найімовірніше, виник на базі однієї зі шкіл, які існували тут з початку XII ст. Але тільки за правління Генріха II Оксфорд став справжнім університетським містом. Зараз Оксфорд втілює собою еталон престижної, навіть елітної освіти. Але не варто забувати, що це не лише <u>учбовий заклад</u>, але й <u>всесвітньо відомий науковий центр</u>.</p>
Стіни ЧНУ оздоблені орнаментом із теракоти, а вікна обрамлені білокам'яними блоками із пісковика. Особливо виділяється покрівля всіх корпусів, викладена кольоровою поливаною черепицею, яка утворює чіткий рисунок буковинських народних килимів. Деякі будівлі Оксфорда були побудовані до 12-го століття. Перші коледжі в Оксфорді були побудовані в 13 столітті, але лише у 1878 році жінки були прийняті до університету.	
<p>Вітрові млини, с.Водяники Черкаська область Справжні єдині і неповторні в Україні вітряки. Самі млини дуже красиві, стоять на дуже мальовничому лузі. Село з мальовничими краєвидами чарує своєю красою. Поряд з вітряними млинами розташовується Свято-Вознесенський храм (максимально наближена копія козацької церкви XVII ст.).</p>	<p>Кіндердайкські вітряки, селище Кіндердайк, Нідерланди Вітряки будувалися з 1738-го по 1740-ві роки з метою вирішення проблеми з водою в районі. Сьогодні це місце найбільшої концентрації старих вітряків у Нідерландах і один з найвідоміших голландських туристичних об'єктів. З 1997 року Кіндердайкські вони перебувають під захистом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Туристи їдуть в Кіндердайк весь рік.</p>
Дерев'яні млини в селі Водяники на Черкащині дуже схожі на старовинні вітряні конструкції, які стоять в голландському селі Кіндердайк (15 км на схід від Роттердама). Щоб побачити млини, побудовані в 1738-1740 рр., туристи їдуть в Кіндердайк весь рік. Водяники ж популярні лише взимку, і то завдяки гірськолижного курорту.	

1	2
<p align="center">Пізанська Вежа, м. Запоріжжя</p> <p>Визначна пам'ятка міста, будинок-башта, збудована за проектом архітектора Козлінера у 1949 році., яка з кожним роком нахилилася все більше і більше. Проблема нахилу була вирішена завдяки рідкому склу, яке закачали під фундамент.</p> <p>У свої часи цей будинок було збудовано за замовленням коксохімічного заводу, він приміряв різні назви – «Башта Козлінера», запорізька Пізанська вежа. Але суть та краса вежі завжди залишались незмінними. Вона притягує до себе погляд й сьогодні, адже з кожним роком все більше розквітає чарівною красою, яку так любляють втрачати будинки.</p>	<p align="center">Пізанська Вежа, м. Піза, Італія</p> <p>Частина ансамблю міського собору <u>Собор Санта Марія Ассунта в Пізі</u>. Вежа є дзвіницею собору і примикає до його північно-східного кута. Знаменитий соборний ансамбль — шедевр середньовічної італійської архітектури. Вежа відома тим, що сильно нахилена.</p> <p>Її висота становить 56 метрів, діаметр — 15 метрів, діаметр фундаменту 19,6 метра. На вершину вежі ведуть сходи з 294 сходинок.</p>
<p align="center">Обидві вежі мають однакову назву та подібні тим, що вони мають нахил на певний градус.</p> <p align="center">У них немає даху, але є оглядовий майданчик нагорі. Але з самого першого поверху, подивившись вгору, можна побачити небо. Все добре, але до кінця XX століття будівля встигла нахилитися майже на 3 градуси від горизонту.</p>	
<p>Ресторан «Кабачок на бачок», м. Київ, це дійсно унікальний заклад, збудований догори ногами. Він має унікальний архітектурний дизайн, висота будівлі трьохповерхова. На першому поверсі знаходиться паб «Снот», на другому поверсі – ресторан «80 днів навколо світу» і на третьому поверсі – дитяча ігрова кімната.</p> <p>Перевернутий будинок, с. Полянця Івано-Франківської області</p> <p>Є першою такою будівлею в Україні, загалом таких будинків-музеїв не більше десяти. Ця незвична споруда привертає до себе увагу багатьох туристів. Унікальністю будинку є те, що як ззовні, так і з середини там все в нестандартно звичному зображенні, фундамент знаходиться нагорі, а дах - вниз. За цей час вона встигла стати справжнім символом. Так, всередині можна побачити справжній побут місцевих жителів, ознайомитися з історією краю, а також полюбуватися незвичними та єдиними в своєму роді предметами.</p>	<p align="center">Перевернутий будинок в Німеччині</p> <p>Цей незвичайний будинок був розроблений спеціально для виставки в Трасенхайді. Він щодня відкритий для відвідувачів.</p> <p>Його творці Клаудиш Голос і Себастьян Микичук. Подібні будинки вже будувалися раніше, але на цей раз дім перевернули не тільки зовні, але й догори ногами опинилися і всі його кімнати, в тому числі і меблі.</p> <p align="center">Перевернутий будинок, м. Шимбарк, Польща</p> <p>Ця будівля - звичайний дерев'яний будинок, який просто перевернули на 180°, оберши на дах. Основою будинку служить величезний камінь, на який спирається дах, а фундамент знаходиться вгору, будучи абсолютно плоским. Будинок був створений місцевим бізнесменом і уособлює собою абстрактне уявлення сучасного світу, в якому все перевернулося з ніг на голову.</p> <p>Всередині будинку знаходиться музей сучасного мистецтва, що демонструє картини, тематично пов'язані з ідеєю дому та показують всі божевілья сучасного світу. Тут демонструються картини польських художників, які показують багато аспектів сучасного життя людини.</p>
<p align="center">Зазначені будинки об'єднують незвичне планування та оформлення інтер'єрів. Внутрішні інтер'єри вирішили зробити традиційними. Не всі вони використовуються в однаковому призначенні. Але на відміну від інших перевернутих будинків, у цього варіанті перевернутий тільки каркас. Все-таки будинок, у першу чергу, повинен був стати придатним для проживання, а не для того, щоб привертати увагу туристів.</p>	

Сучасні міста практично повністю побудовані з бетону. Будинки, офіси, мости, шляхопроводи і тротуари - все це бетонне. Через те, що виробництво бетону вивільняє в атмосферу величезну кількість діоксиду вуглецю, що сприяє парниковому ефекту і впливає на зміну клімату, саме з цієї причини вчені, а також звичайні особи знаходяться в постійному пошуку матеріалів з більш ошадним впливом на навколишнє середовище.

Прикладами таких будівель з незвичних матеріалів є будинок із пляшок у с. Богатирівка Запорізької області та у м. Ріол в США.

На зведення будинку з нестандартного будівельного матеріалу, який можна назвати "еко-цегла" у с. Богатирівка було затрачено 6 тисяч пляшок з-під шампанського та 20 років роботи. Будівництво було розпочато ще в 1990 – х роках. Пляшки з-під шипучого вина було обрано як дешеву альтернативу цеглі. Окрім економії коштів, власники отримали неочікуваний ефект від використання нетрадиційного матеріалу: будинок з пляшок виявився енергоефективним, а також може бути популярним незвичним туристичним об'єктом.

Будинок з пляшок в м. Ріол, що розташований на півдні Невади, був збудований Томом Келлі ще в 1906 році. Оскільки в цьому куточку планети була проблема з деревиною, власник салуна придумав оригінальний вихід, застосувавши тару з-під віскі, содової і пива та аптекарських склянок. Всього було використано майже 50 000 пляшок і пухирців. Будинок з пляшок став навіть надзвичайно знаменитий в світі. Його знімали в декількох голлівудських кінострічках. Декілька років тому будинок був відновлений і навколо нього навіть було побудоване мініатюрне містечко. Станом на сьогодні в ньому ніхто не живе - це досить популярний серед туристів музей.

Жителі таких будинків стверджують, що вони мають ряд переваг, а саме: сейсмостійкість; екологічність; вогнетривкість; звуконепроникність; пуленепробиваємість; висока термоізоляція; величезний термін експлуатації; низька собівартість.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, варто підкреслити, що дві галузі – будівництво та туризм можуть перебувати в тісному взаємозв'язку. Він проявлятиметься у вигляді використання незвичних будівель, як об'єктів туристично –

екскурсійного показу для організації туристичних подорожей, що в свою чергу дасть можливість задовольнити специфічні запити нових потенційних споживачів, розширити асортимент пропозицій турів, підвищити туристичний потенціал певних територій та України загалом, а також збільшити прибуток в економіку держави.

Література

1. Калініченко Л.Л. Аналіз тенденцій розвитку будівельної галузі та будівельної продукції України / Л.Л. Калініченко, Ю.Р. Сидоров // Молодий вчений. – 2017. – № 4.4 (44.) – С. 64 – 68.
2. Адамська І. Сучасний стан й тенденції розвитку будівельної галузі України / І.Адамська // Галицький економічний вісник. – 2019. – №5. – С. 7 – 15.
3. Латишева О.В. Будівельна галузь України: сучасний стан та її роль у забезпеченні сталого розвитку національної економіки / О.В. Латишева, А.Д. Сайко// Економічний вісник Донбасу. – 2019. – №2 (56). – С.66-73.
4. Гайденко С.М. Аналіз стану розвитку підприємств будівельного бізнесу України під впливом пандемії COVID-19 / С.М.Гайденко., В.В. Коненко, Д.В. Соколов // Економіка та держава. – 2022.– №5. – С.96-104.
5. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство / В.Бабарицька, А.Короткова, О. Малиновська. – Київ: Альтерпрес, 2012. — 444 с.
6. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – Київ: «Центр учбової літератури», 2013. – 178 с.
7. Офіційний сайт Головного управління статистики в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

References

1. Kalinichenko L.L. Analiz tendentsii rozvytku budivelnoi haluzi ta budivelnoi produktsii Ukrainy / L.L. Kalinichenko, Yu.R. Sydorov // Molodyi vchenyi. – 2017. – № 4.4 (44.) – S. 64 – 68.
2. Adamska I. Suchasnyi stan y tendentsii rozvytku budivelnoi haluzi Ukrainy / I.Adamska // Halytskyi ekonomichnyi visnyk. – 2019. – №5. – S. 7 – 15.
3. Latysheva O.V. Budivselna haluz Ukrainy: suchasnyi stan ta yii rol u zabezpechnni staloho rozvytku natsionalnoi ekonomiky / O.V. Latysheva, A.D. Saiko// Ekonomichnyi visnyk Donbasu. – 2019. – №2 (56). – S.66-73.
4. Haidenko S.M. Analiz stanu rozvytku pidpriemstv budivelnoho biznesu Ukrainy pid vplyvom pandemii COVID-19 / S.M.Haidenko., V.V. Konenko, D.V. Sokolov // Ekonomika ta derzhava. – 2022.– №5. – S.96-104.
5. Babarytska V., Korotkova A., Malynovska O. Ekskursoznnavstvo i muzeieznnavstvo / V.Babarytska, A.Korotkova, O. Malynovska. – Kyiv: Alterpres, 2012. — 444 s.
6. Halasiuk S. S. Orhanizatsiia turystychnykh podorozhei ta ekskursiinoi diialnosti / S. S. Halasiuk, S. H. Nezdoiminov. – Kyiv: «Tsentr uchbovoi literatury», 2013. – 178 s.
7. Ofitsiynyi sait Holovnoho upravlinnia statystyky v Ukraini [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua>